

Vanliga frågor – Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet för Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa
Juni 2024

Vanliga frågor och synpunkter med svar

Från synpunktsrunda av reviderade [Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet för Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa](#) (2024-06-27)

Fråga: Vad är skillnaden mellan tidigare Västbus riktlinjer och Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa? Och vad får det för betydelse för Tillämpningsanvisningarna i Göteborgsområdet?

Svar: Västbus riktlinjer har ersatts av två länsgemensamma dokument: [Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa](#) och [SIP-riktlinjen. Tillämpningsanvisningarna i Göteborgsområdet](#) gäller för endast överenskommelsen. Det innebär att Tillämpningsanvisningarna behöver läsas tillsammans med SIP-riktlinjen, för ökat individsamverkansperspektiv. Förutom SIP-riktlinjen behöver även kapitel 3 i överenskommelsen läsas i sin helhet - för att tillgodogöra sig uppdragen till målgruppen barn och unga i samhällsvård.

Sammanfattningsvis:

- Överenskommelsen omfattar alla barn och unga som behöver samordnade insatser och tvärprofessionell kompetens från olika verksamheter inom kommun och VGR. Västbus riktlinjers målgrupp var barn och unga med sammansatt social och psykisk/psykiatrisk komplex problematik.
- Överenskommelsen fokuserar på strukturell samverkan (förutom kapitel 3 om barn och unga i samhällsvård). Västbus riktlinjer omfattade både individsamverkan och strukturell samverkan.
- När man skapade Överenskommelsen beslutade man att inkludera en tidigare överenskommelse om barn och unga i samhällsvård. Det gjorde man för att det omfattade ungefär samma parter som för överenskommelsen. Uppdrag till denna målgrupp fanns inte specificerat i detaljnivå på samma sätt i Västbusriktlinjen.

Fråga: Många barn och unga som är placerade i samhällsvård har en funktionsnedsättning, inte sällan en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Detta är något som jag tycker ska nämnas i det avsnittet då det ofta saknas kompetens och förståelse för detta när barnen placeras. Det kan både handla om kompetens och förståelse för funktionsnedsättningen hos den enhet som ska omhänderta barnet, men också kompetens om de stödinsatser som den unge har rätt till och är i behov av. Många gånger har vårdnadshavarna kämpat för att den unge ska få tillgång till rätt stödinsatser, vid en placering i samhällsvård är det viktigt att kampen för att ge den unge rätt stödinsatser inte försvinner.

Svar: I [Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa](#) förordas att socialtjänsten använder sig av Socialstyrelsens heltäckande utredningsstöd kallat Barns behov i centrum (BBIC) - för kartläggning av varje enskilt barns behov av hjälp, stöd och behandling. BBIC syftar till att stärka barnperspektivet och delaktigheten för barn och unga. BBIC omfattar barnens hälsa och utveckling, inklusive funktionsnedsättning, barnens hälso- och sjukvård samt föräldrarnas förmåga och behov av stöd. Hela kapitel 3 i överenskommelsen ska läsas för en helhet i uppdragen gällande Barn och unga i samhällsvård. Läs mer om BBIC: [Konsultation med barnets pågående vårdkontakter \(socialstyrelsen.se\)](#)

Fråga: Det saknas tydlighet kring uppdragen i avsnittet om Barn och unga i samhällsvård i Tillämpningsanvisningarna.

Svar: [Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa](#) innehåller uppdrag som Tillämpningsanvisningarna följer och fördjupar. Dessa är: Struktur för samverkan, Tidiga insatser, Delaktighet samt Barn och unga i samhällsvård.

Uppdraget som beskrivs för Barn och unga i samhällsvård i överenskommelsen skiljer sig mot de övriga uppdragen. Detta kapitel i överenskommelsen är mer detaljerat och reglerar individnivån. Orsaken är man inkluderat ett tidigare dokument, kallat "Trygg och säker vård och omsorg för barn placerade utanför hemmet". Du behöver därför läsa hela kapitel 3, och Tillämpningsanvisningarna upprepar inte det som står där. Tillämpningsanvisningarna behöver därför läsas tillsammans med kapitel 3 i överenskommelsen.

SIP-frågor kopplat till Tillämpningsanvisningarna

Fråga: Varför beskrivs inte SIP för barn och unga tydligare i Tillämpningsanvisningarna?

Svar: SIP regleras i läns gemensam SIP-riktlinje. SIP-riktlinjen omfattar alla målgrupper och åldrar, det vill säga även SIP för barn och unga.

När Västbus riktlinje upphörde ersattes den av två dokument: [Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa](#) och [Riktlinje för SIP i Västra Götaland](#).

Tillämpningsanvisningarna gäller för överenskommelsen och inte för SIP-riktlinjen.

Fråga: Varför är tillämpningsanvisningarna inte så utförliga gällande SIP för målgruppen barn och unga som placeras i samhällsvård, trots att denna grupp generellt är utsatt och komplex?

Svar: Tillämpningsanvisningarna i Göteborgsområdet är ett stöd för implementeringen av [Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa](#). I Tillämpningsanvisningarna poängteras att kapitel 3 i [Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa](#) ska läsas i sin helhet när det gäller Barn och unga i samhällsvård. Detta kapitel är konkret med

uppdrag till utsedda verksamheter, vilket gör ytterligare upprepning i tillämpningsanvisningarna onödigt. Samordning genom SIP är ett av uppdragen som framhålls.

Fråga: Stämmer det att SIP är ett lagstadgat begrepp?

Svar: SIP är lagstadgat i flera lagrum: Hälso- och sjukvårdslagen, Socialtjänstlagen och Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård. I lagstiftningen används begreppen individuell plan respektive samordnad individuell plan och enligt Socialstyrelsens termbank kan dessa begrepp användas synonymt. Detta är också praxis i landet likaså gällande i Västra Götalands läns gemensamma SIP-riktlinje. Läs mer: [Samordnad individuell plan, SIP | SKR](#) och [SIP – samordnad individuell plan | Uppdrag Psykisk Hälsa \(uppdragpsykiskhalsa.se\)](#)

Fråga: När SIP är tillämpligt? Vad är ska-kraven utifrån SIP? Viktigt att veta om samordning ska ske med stöd av SIP eller inte.

Svar: SIP är ett verktyg som kan användas utifrån individens behov av samordning av insatser. En SIP ska utgå från vad som är viktigt för barnen/vårdnadshavarna. Enligt överenskommelsen barn och unga ska SIP göras vid placering av barn och unga i samhällsvård som ett verktyg för samordning av insatser. Övriga "ska-krav" i övrigt gällande SIP står att finna i [Riktlinje för SIP i Västra Götaland](#) och beskrivs därför inte ingående i Tillämpningsanvisningarna.